

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/85/85/98

PREFERENCJE PARTYJNE W CZERWCU '98

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC '98

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Od kilku miesięcy najważniejszą sprawą wpływającą na postrzeganie życia politycznego jest kwestia reformy administracyjnej kraju oraz wszystkie wydarzenia, które z tym się wiążą. Nawet w odbiorze społecznym sprawa liczby przyszłych województw stała się w większym niż dotąd stopniu upolityczniona¹, co - jak się wydaje - jest skutkiem traktowania jej przez część ugrupowań przede wszystkim jako instrumentu gry politycznej. W okresie realizacji sondażu Senat przyjął podział kraju na 15 województw, przedstawiciele prezydenta zaś zapowiedzieli jego weto po przedłożeniu mu ustawy przez parlament.

Wśród innych wydarzeń czerwca warto przypomnieć o strajku maszynistów PKP i niejasnych, przez część mediów interpretowanych jako polityczne, motywach tego strajku. W parlamencie toczyły się w tym czasie ważne debaty związane z oceną przeszłości - przyjęto uchwałę potępiającą totalitaryzm komunistyczny, zgłoszono projekty ustaw dekomunizacyjnej i lustracyjnej. Również i te wydarzenia mogły wpłynąć na kształt sympatii politycznych respondentów.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w czerwcu², udział w nich wzięłoby - według własnych zapowiedzi - 64% badanych, czyli o 5 punktów więcej niż przed miesiącem. Poziom tych deklaracji jest najwyższy w tym roku. Można zatem sądzić, że wydarzenia ostatnich tygodni (w tym przede wszystkim sprawa reformy administracyjnej kraju) nie przyczyniły się do wzrostu zniechęcenia czy spadku zainteresowania życiem politycznym, ale przeciwnie raczej rozbudziły w społeczeństwie emocje polityczne i pobudziły chęć aktywnego udziału w życiu społecznym.

---

¹ Patrz komunikat CBOS „Sprawa reformy administracyjnej kraju”, czerwiec '98.

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (97) przeprowadzono w dniach 17-23 czerwca '98 na 1103-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

W ogólnym bilansie poparcia społecznego czerwiec okazał się dość niepomyślny zarówno dla AWS, jak i SLD. Wprawdzie mamy do czynienia - podobnie jak w ubiegłym miesiącu - z równowagą sił między tymi dwoma ugrupowaniami, jednak poparcie dla nich kształtuje się na nieco niższym poziomie niż w maju.

**POPARCIE DLA PARTII POLITYCZNYCH WŚRÓD OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ
W POTENCJALNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH**

w procentach

Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	'96		'97								'98					
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII/IX	I	II	III	IV	V	VI
AWS	26	23	25	24	24	26	22	21	23	21	28	32	29	30	27	25
SLD	22	18	20	22	23	23	24	26	24	22	27	25	21	24	27	24
UW	7	8	4	8	8	8	8	7	6	10	15	15	14	14	12	15
UP	7	8	5	7	5	5	8	8	4	5	7	6	6	8	8	8
PSL	11	12	10	10	10	7	10	8	9	8	7	8	10	8	6	7
ROP	8	8	8	6	6	6	5	5	4	5	3	5	5	3	4	3
Inna partia*	3	3	2	2	5	4	2	3	4	2	2	2	3	4	4	4
Trudno powiedzieć	11	14	16	16	13	14	13	14	20	19	9	7	12	10	12	14
N	707	706	666	735	744	777	779	691	759	1436	695	696	670	707	975	708

* W przedwyborczych pomiarach w ramach tej kategorii zliczone zostały wskazania na takie ugrupowania, jak: KPEiR RP, UPR, NChD Blok dla Polski oraz odpowiedzi „inna partia lub organizacja”.

W czerwcu odnotowaliśmy niewielki (2-punktowy), aczkolwiek kolejny już, spadek poparcia dla AWS. Obecnie ugrupowanie to mogłoby liczyć na głosy jednej czwartej osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w wyborach - jest to zarazem najgorszy z tegorocznych wyników uzyskiwanych przez Akcję. Od kwietnia liczba zwolenników tego ugrupowania zmniejszyła się o 5 punktów.

Niemal takie samo poparcie jak AWS uzyskał jej polityczny konkurent - SLD. Poparcie dla Sojuszu, po odnotowanym w maju wzroście notowań, zmalało o 3 punkty procentowe.

Jedynym ugrupowaniem, które nieco zyskało w ciągu ostatniego miesiąca, jest Unia Wolności (wzrost poparcia o 3 punkty). Obecnie - podobnie jak na początku bieżącego roku - mogłaby ona liczyć na głosy jednej siódmej potencjalnych wyborców.

Nie zmieniły się notowania pozostałych ugrupowań. Nadal na czwartym miejscu rankingu partii cieszących się największym społecznym poparciem sytuuje się Unia Pracy. Zamiar oddania głosu na tę partię niezmiennie deklaruje 8% ankietowanych. Minimalnie mniejszy odsetek osób popiera PSL, za którym opowiada się 7% badanych deklarujących udział w głosowaniu.

Gdyby wybory odbywały się dziś, do parlamentu nie wszedłby ROP. Od kwietnia liczba jego zwolenników w sondażu nie osiąga wymaganego dla partii progu pięcioprocentowego poparcia.

Sprawa reformy administracyjnej i samorządowej oraz wydarzenia z nią związane przyczyniły się raczej do pobudzenia zainteresowania polityką (przynajmniej jeśli chodzi o warstwę deklaracji) niż do zniechęcenia czy spadku zainteresowania. W konflikcie między rządzącymi a opozycją - coraz bardziej mającym charakter gry politycznej, a nie ścierania się racji merytorycznych - nie ma, jak dotąd, zwycięzców. Oba najważniejsze na scenie politycznej ugrupowania nieco straciły w czerwcu, jednak strata ta jest raczej niewielka.

Opracowała

Agnieszka CYBULSKA